

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/44/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121289855
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:6121289855.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobcu: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. X, D., zastúpený: WEBBER LEGAL, s. r. o., so sídlom Duchnovičovo námestie 1, Prešov, IČO: 50 680 552, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s, so sídlom Krajinská 2954/32, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 2.126,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. PN-24Csp/34/2021-293 zo dňa 20.6.2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil § 40 ods. 1, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 488, § 489, § 494 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 až 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a § 261 ods. 3 písm. d), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka.

3. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 9.4.2021 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.126,29 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.126,29 eur od 9.4.2021 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Súd vyhodnotil žalovaným vznesenú námietku premĺčania ako dôvodnú, preto žalobu z dôvodu premĺčania žalobou uplatneného nároku v celom rozsahu zamietol. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 19.12.2002 strany sporu uzatvorili Úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydání a používaní platobnej karty E. č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný ako predávajúci poskytol žalobcovi ako klientovi revolvingový úver s výškou úverového rámca 15.000 Sk (497,91 eur), ktorý sa žalobca zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 600 Sk (19,92 eur), s termínom splatnosti mesačnej splátky vždy k 20. dňu v mesiaci. Poskytnutie revolvingového úveru v uvedenej výške žalovaným žalobcovi nebolo medzi stranami sporné. Z prehľadu platieb predloženého žalovaným vyplýva, že poslednú splátku žalobca uhradil dňa 20.3.2019, čo žalobca v konaní nerozporoval (sám nevedel uviesť ani zdokladovať svoje platby za dobu trvania zmluvy). Hoci uzatvorená úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydání a používaní platobnej karty E. je zmluvou o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, zároveň je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z. Žalovaný ako veriteľ (predávajúci) - právnická osoba poskytol

žalovanému ako dlžníkovi (klientovi) - fyzickej osobe nepodnikateľovi spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, pričom žalobcovi ako spotrebiteľovi - fyzickej osobe bol spotrebiteľský úver poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Právny vzťah medzi stranami sporu je spotrebiteľským vzťahom.

4. Žalobca v žalobe v prvom rade namietal platnosť predmetnej úverovej zmluvy s odôvodnením, že v zmluve nie je uvedená úroková sadzba a mal za to, že zmluva je z tohto dôvodu absolútne neplatná. S touto námietkou žalobcu sa súd nestotožnil. V prípade, že sa jedná o spotrebiteľskú úverovú zmluvu, ako je tomu aj v tomto prípade, ustanovenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka nie je možné aplikovať, nakoľko absencia úroku v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru nespôsobí povinnosť platiť obvyklé úroky tak, ako to predpokladá citované ustanovenie Obchodného zákonníka, ale spotrebiteľský úver sa bude považovať za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko nebude obsahovať náležitosť požadovanú zákonom - úrokovú sadzbu. Predmetná úverová zmluva zo dňa 19.12.2002 neobsahuje žiaden údaj o prípadných úrokoch alebo poplatkoch, preto v zmysle ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. žalovaný ako veriteľ nemôže od žalobcu ako spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Už aj z tohto ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. vyplýva, že absencia dohody o úrokoch v zmluve o spotrebiteľskom úvere nespôsobuje neplatnosť zmluvy ako takej, ale má len ten následok, že veriteľ nemôže úroky požadovať. Po preskúmaní úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.12.2002 súd zistil, že predmetná úverová zmluva neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Absencia tejto obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z. z. je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná (aj keď neobsahuje údaj o RPMN), keďže žalobcovi ako spotrebiteľovi bol na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a začal ho čerpať.

5. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku v celom rozsahu, keď mal za to, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, prípadne časť žalovanej sumy je premlčaná v objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Žalobca sa s námietkou premlčania nestotožnil a naopak mal za to, že v danom prípade je potrebné aplikovať desaťročnú premlčaciu dobu, nakoľko podľa žalobcu došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného, čo žalovaný rozporoval. V danom spore si žalobca nárok na zaplatenie sumy 2.126,29 eur uplatnil titulom bezdôvodného obohatenia žalovaného, vychádzajúc z domnienky, že žalovaným poskytnutý úver je pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bezúročný a bez poplatkov, resp. že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná pre absenciu dohody o úrokoch. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je majetkovým právom, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Môže sa premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Žalobca tvrdil, že o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaným na jeho úkor sa dozvedel od svojho právneho zástupcu, a to po porade so zástupcom a z cenovej ponuky dňa 30.1.2020. S týmto tvrdením žalobcu sa súd nestotožnil. Tvrdenia žalobcu ohľadom skutočnosti, kedy sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel, ako aj jeho argumenty proti procesnej obrane žalovaného, vyhodnotil súd ako účelové a nepreukázané. Súd prisvedčil preukázaným tvrdeniam žalovaného, že žalobca mal vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia výrazne skôr. Žalobca napokon podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá je predmetom tohto súdneho sporu, až dňa 9.4.2021. Súd mal za preukázané, že žalobca sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil už v marci 2019. Možno sa len domnievať, že žalobu nepodal skôr preto, že nedisponoval dôkazmi o svojej platobnej histórii, ktoré sa snažil následne získať od žalovaného a Národnej banky Slovenska (ktoré mu napokon tieto subjekty ani nepredložili). Vzhľadom na vyššie uvedené súd vyhodnotil námietku premlčania v subjektívnej dobe vznesenú žalovaným ako opodstatnenú a dôvodnú, nakoľko za daného stavu bol nárok žalobcu uplatnený na súde po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Uplynutím subjektívnej premlčacej doby sa nárok žalobcu premlčal. K objektívnej premlčacej dobe súd uviedol, že vychádzal z tvrdenia žalovaného, ktorý aplikujúc trojročnú premlčaciu dobu považoval splátky uhradené pred dňom 9.4.2018 za premlčané, čo žalobca nerozporoval (vyjadril sa len, že je treba aplikovať až desaťročnú premlčaciu dobu). V prípade premlčania práva pri bezdôvodnom obohatení je v ustanovení § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka stanovená dvojitá

kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná, objektívna premlčacia doba je buď trojročná, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo z neúmyselného konania (z nedbanlivosti) alebo desaťročná, ak bezdôvodné obohatenie bolo spôsobené úmyselne. Súd v danom prípade neuplatnil desaťročnú premlčaciu dobu a s názorom žalobcu, že žalovaný konal úmyselne, keď v zmluve o úvere neuviedol všetky obligatórne náležitosti, sa súd nestotožnil. Podľa názoru súdu nešlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, kde by platila desaťročná premlčacia doba. Argumentácia žalobcu, že v danom prípade ide o desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na jeho úkor došlo úmyselne, neobsahuje skutkové preukázanie opodstatnenosti tohto tvrdenia. Dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného mala byť úverová zmluva uzavretá medzi stranami, ktorú žalobca považoval za bezúročnú a bez poplatkov, prípadne neplatnú pre absenciu podpisu jednej z oprávnených osôb žalovaného. Aj keď sa úver poskytnutý žalovaným žalobcovi považuje za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie je možné len z uvedeného dôvodu konštatovať, že žalovaný mal úmysel sa obohatiť voči žalobcovi. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia len všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia úverovej zmluvy a prijatia plnenia na základe úverovej zmluvy vedel alebo bol aspoň uzrozumený, že sa bezdôvodne obohacuje. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by žalovaný mal úmysel získať bezdôvodné obohatenie vo vzťahu k plneniu úverovej zmluvy uzavretej práve medzi stranami. Z týchto dôvodov bolo potrebné na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať trojročnú objektívnu premlčaciu dobu. S poukazom na uvedené závery súd prvej inštancie nárok žalobcu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.126,29 eur považoval za premlčaný v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe a žalobu z tohto dôvodu zamietol.

6. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobe vyhovel v plnom rozsahu a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolanie odôvodnil právne § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Podľa súdu prvej inštancie sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil už v marci 2019. S uvedeným názorom síce žalobca nesúhlasí, ale aj v prípade, ak by sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, už v marci 2019, stále by jeho nárok nebol premlčaný. Súd prvej inštancie totiž úplne opomenul aplikovať zákon č. 62/2020 Z.z. V zmysle ust. § 1 zákon č. 62/2020 Z.z.: „Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.“. Tento zákon nadobudol účinnosť 27.3.2020 – podľa písm. a) lehoty neplynuli od 27.3. do 30.4.2020 – tj. 35 dní. Práva, ktoré sa premlčali alebo prekludovali v období medzi 12.3.2020 až 27.3.2020 sa obnovujú a premlčia sa, príp. zaniknú v dôsledku preklúzie až uplynutím dňa 26.4.2020. Následne bola novelou č. 9/2021 Z. z. do zákona doplnené ust. § 8: „Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú, b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.“. Novela je účinná od 19.1.2021 – podľa § 8 a) lehoty neplynuli od 19.1.2021 do 28.2.2021 – 41 dní. Práva, ktoré sa premlčali alebo prekludovali v období medzi 31.12.2020 až 19.1.2021 sa obnovujú a premlčia sa, príp. zaniknú v dôsledku preklúzie až uplynutím dňa 18.2.2021. Lehoty tak v súčte (35+41) neplynuli 76 dní. Súd prvej inštancie vyššie citované normy žiadnym spôsobom neaplikoval, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, konanie má inú vadu a vo výsledku súd vec nesprávne právne posúdil. Ak by aj súd mal za to, že žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil už v marci 2019 (a to v ktorýkoľvek deň, teda už aj 1.3.2019), záver o premlčaní musí byť nesprávny z dôvodu, že žaloba bola podaná dňa 9.4.2021, teda 40. deň po začiatku marca 2021, a teda v lehote podľa zákona č. 62/2020 Z. z.

8. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, súd prvej inštancie sa týmto bez náležitého odôvodnenia odklonil od rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, menovite uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.2.2022, sp. zn. 7Cdo 268/2021, rozhodnutia, ktoré bolo zverejnené v Zbierka stanovisk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022 pod č. 15, podľa ktorého: „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.“. Názor súdu, nepodložený žiadnymi rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít, považuje žalobca za svojvoľný, nedostatočne odôvodnený a nie eurokonformný záver, ktorý nie je správny. Žalobca zároveň nesúhlasil s názorom súdu, že nerozporoval tvrdenia žalovaného, ktorý aplikujúci trojročnú premlčaciu dobu považoval splátky uhradené pred dňom 9.4.2018 za premlčané, keďže aj sám súd uviedol, žalobca sa vyjadril, že „je treba aplikovať až desaťročnú premlčaciu dobu“.

9. Žalobca tiež namietal zaujatosť vec prejednávajúcej sudkyne, čo predstavuje odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) CSP. Uviedol, že pri písaní odvolania sa dňa 16.7.2024 oboznámil so životopisom konajúcej sudkyne, u ktorej zistil, že táto bola zamestnaná v banke C. F. G., H., čo je rovnako ako žalovaný poskytovateľ spotrebiteľského úveru. Je zrejmé, že súdna prax ktoréhokoľvek súdu, ktorá sa týka spotrebiteľských úverov, respektíve výkladu práva týkajúceho sa spotrebiteľských úverov, sa následne týka ktoréhokoľvek veriteľa – poskytovateľa spotrebiteľského úveru, teda napr. aj v prípade sporu medzi spotrebiteľom a spoločnosťou C. F. G., H.. V tomto kontexte má žalobca za to, že ak sudkyňa pracovala u veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery, z povahy veci bola v tomto konaní vylúčená a zaujatá. Zároveň, je zrejmé, že prácou u tohto veriteľa na pozícii právnik sledovala konajúca sudkyňa diametrálne odlišné závery ako spotrebiteľ a teda ako žalobca v tomto konaní. Ako dôkaz predložil životopis A. I. A. C.. Za nesprávne považoval žalobca aj rozhodnutie o náhrade trov konania s prihliadnutím na charakter spotrebiteľského sporu, špecifickú dôkaznú situáciu spotrebiteľa a princíp efektivity.

10. Žalovaný s odvolaním žalobcu nesúhlasil a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný zotrval na názore, že žalovaný nárok je už premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote. Žalobca sa síce snaží predĺžiť trvanie subjektívnej premlčacej lehoty aplikáciou ustanovení zákona č. 62/2020 Z.z., k čomu je však potrebné uviesť, že žalobca prvotne prezentoval názor, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel až dňa 30.1.2020. Z dôkazov predložených žalovaným bolo tvrdenie žalobcu nepochybne vyvrátené a naopak preukázané, že už v marci 2019 žalobca túto informáciu mal, čo súčasne nevylučuje možnosť, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel aj skôr. Žalobca v priebehu celého konania nezdokladoval a nešpecifikoval sumu, ktorú si ako bezdôvodné obohatenie v tomto konaní uplatňuje, t.j. neuniesol dôkazné bremeno, ktoré nedôvodne prenášal na žalovaného. Práve skutočnosti podstatné pre konanie vo veci samej a najmä dôležité pre unesenie dôkazného bremena sa žalobca snaží zatieniť neopodstatnenými útokmi na zákonného sudcu. Pokiaľ mal žalobca záujem vzniesť námietku zaujatosti, mohol tak urobiť už skôr, v čase pridelenia veci zákonnému sudcovi. Žalobca však vyhľadal životopis zákonného sudcu (čo je absolútne irelevantným pre dané konanie) až v čase, keď nevyhovel jeho predstave o „správnom“ rozhodnutí vo veci a žalobu zamietol. Neopodstatnene obviňovať zákonného sudcu zo zaujatosti z dôvodu, že pred cca 10 rokmi pracoval 3 mesiace v C. F., považuje žalovaný za šikanózne, absurdné a diskriminačné. Podľa takéhoto vzorca, ktorý prezentuje žalobca, by sa zo žiadneho právnik, ktorý pracuje v konkrétnej oblasti práva, nemohol stať sudca, lebo by bol „zaujatý“ zo svojej predchádzajúcej pôsobnosti, čo je absolútne iracionálny názor. Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, ktorej sa žalobca v danom spore domáha, nie je možné ho považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle). Len samotná skutočnosť, že ide o spor so spotrebiteľom automaticky neznamená jeho aplikáciu. Samotný spotrebiteľský charakter konania či konkrétne postavenie žalobcu ako spotrebiteľa domáhajúceho sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a neplatnosti zmluvy, nemožno považovať za výnimočne okolnosti veci, pričom v praxi súdov ide o pomerne obvyklý typ sporu.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozhodnutiu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380

CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu pre podanú námietku premlčania, a tiež v závislom výroku II. o náhrade trov konania.

13. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal odvolacím dôvodom v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) CSP, keďže žalobca v podanom odvolaní o. i. namietal zaujatosť sudkyne v prejednávanej veci s poukazom na skutočnosť, že v minulosti mala byť zamestnaná v C. F. G., H., čo je rovnako ako žalovaný poskytovateľ spotrebiteľského úveru. Žalobca mal za to, že prácou u tohto veriteľa na pozícii právnik sledovala konajúca sudkyňa diametrálne odlišné závery ako spotrebiteľ, a teda ako žalobca v tomto konaní. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení ako prílohu odvolania predložil životopis A. I. A. C. (č. I. 311-312 spisu).

14. K uvedenej odvolacej námietke sa vyjadrila sudkyňa JUDr. Jana Petrovičová, ktorá uviedla, že v predmetnej veci nie je zaujatá, a to ani so zreteľom na pomer k sporu, ani k stranám sporu, ani k zástupcom strán či osobám zúčastneným na konaní. Tvrdenie žalobcu, že bola zamestnaná v C. F. G., H., sa nezakladá na pravde. V tejto banke, ani v žiadnej inej banke, ani u žiadneho iného veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery nikdy zamestnaná nebola. Žalobcom predložený životopis nie je jej životopis, ale životopis A. I. A. C.. Pozornosti žalobcu zrejme ušlo, že v životopise má menovkyňa zákonnej sudkyne navyše titul Ing., ktorý v rozsudku a celom súdnom spise pri mene a priezvisku zákonnej sudkyne absentuje. Žalobca sa teda neoboznámil so životopisom konajúcej sudkyne, ako to mylne tvrdí vo svojom odvolaní, ale so životopisom inej osoby. Jej životopis pod priezviskom C. sa na internete ani nenachádza, nakoľko životopis mala zverejnený pri prihlásení sa na výberové konania na sudcu pod svojím rodným priezviskom. S poukazom na uvedené skutočnosti uviedla, že nemožno mať žiadne pochybnosti o jej nezaujatosti zo žalobcom tvrdeného a ani iného dôvodu, a nie je tak daný dôvod na jej vylúčenie.

15. Vychádzajúc z vyjadrenia vec prejednávajúcej sudkyne je nutné uzavrieť, že žalobca zaujatosť sudkyne odvodzoval od životopisu inej osoby, a preto odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) CSP nebol daný.

16. Vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania odvolací súd po oboznámení sa s prejednanou vecou dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, a preto je jeho rozhodnutie vecne nesprávne.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26.2.2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

18. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský vzťah na základe zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 19.12.2002 (čo strany sporu v odvolacom konaní ani nespochybňovali) a že žalobca si v konaní uplatňuje nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. V konaní bola žalovaným vznesená námietka premlčania, a preto súd prvej inštancie správne poukázal na to, že v takomto prípade premlčaciu dobu je potrebné posudzovať v zmysle § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa však už nemohol stotožniť s názorom súdu prvej inštancie ohľadne dôvodnosti námietky premlčania uplatnenej žalovanou stranou, keď súd prvej inštancie bez prihliadnutia na zákon č. 62/2020 Z. z. (o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) považoval nárok žalobcu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.126,29 eur za premlčaný v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe a žalobu z tohto dôvodu zamietol.

19. Súd prvej inštancie ustálil, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť v marci 2019, kedy sa podľa názoru súdu prvej inštancie dozvedel žalobca o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Žaloba v prejednávanej veci bola podaná dňa 9.4.2021.

20. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

21. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

22. Podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30.4.2020 neplynú, b) ktoré uplynuli po 12.3.2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

23. Podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28.2.2021 neplynú, b) ktoré uplynuli po 31.12.2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

24. Najvyšší súd SR v uznesení z 29.5.2024 sp. zn. 1Cdo/99/2022 poukázal na účel zákona č. 62/2020 Z. z. a uviedol, že „ustanovenie § 1 písm. a) sa týka všetkých premlčacích a prekluzívnych lehôt v súkromnoprávných vzťahoch, tak lehôt, ktoré i) začali plynúť pred nadobudnutím účinnosti zákona (27.3.2020) a neuplynuli do 30.4.2020 (ďalej len „stanovené obdobie“), ii) lehôt ktoré začali plynúť pred 27.3.2020 a ich koniec pripadol na stanovené obdobie, ako aj tých ktoré iii) začali plynúť počas stanoveného obdobia a ich koniec nastal až po 30.4.2020. Pri všetkých prípadoch platí, že pri počítaní lehoty musí byť zohľadnené časové obdobie 27.3.2020 - 30.4.2020“. Najvyšší súd SR v uznesení z 26.9.2024 sp. zn. 4Cdo/155/2023 v bode 16. jeho odôvodnenia uviedol, že vyššie vyslovený záver najvyššieho súdu (sp. zn. 1Cdo/99/2022) považuje za prijateľný a nehodlá sa od neho odchýliť. Napokon výslovne dodal, že: „Zároveň je toho názoru, že totožný prístup je potrebné primerane aplikovať aj na ustanovenie § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., čo znamená, že všetky premlčacie a prekluzívne lehoty v súkromnoprávných vzťahoch spočívali okrem obdobia od 27. marca do 30. apríla 2020 aj v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021.“. Obdobný právny názor avšak ohľadom spočívania (neplynutia) dovolacej lehoty v rozhodných obdobiach bol vyslovený aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 289/2021-32 zo 17.8.2021 a v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/189/2020, sp. zn. 7Cdo/319/2021. Na vyššie vyslovených záveroch dovolacieho súdu zotrval Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/28/2023, keď konštatoval, že pri nastolenej právnej otázke je potrebné primerane zohľadniť aj ustanovenia § 1 písm. a) a § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., čo znamená, že všetky premlčacie a prekluzívne lehoty v súkromnoprávných vzťahoch spočívali v období od 27.3.2020 do 30.4.2020 a v období od 19.1.2021 do 28.2.2021.

25. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd nezohľadnil prerušenie plynutia premlčacej doby v dôsledku prijatia zákona č. 62/2020 Z. z., ktorý bol prijatý v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Právne posúdenie veci je úlohou súdu v zmysle zásady iura novit curia, ktorý na zistený skutkový stav aplikuje relevantné právne normy, a to aj bez toho, aby ich označili sporové strany. V zmysle uvedeného odvolací súd konštatuje, že nie je možné považovať za správny právny názor súdu prvej inštancie, že nárok žalobkyne je premlčaný v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe (ktorá mala začať plynúť v marci 2019, pričom žaloba bola podaná dňa 9.4.2021, keď v období od 27.3.2020 do 30.4.2020 a v období od 19.1.2021 do 28.2.2021, t.j. v súčte 76 dní premlčacia doba spočívala).

26. K vyriešeniu otázky, či sa na premlčanie práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo vzťahu založeného zmluvou o spotrebiteľskom úvere vzťahuje desaťročná objektívna premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ktorá však nebola dôvodom na zamietnutie žaloby z dôvodu, že súd prvej inštancie rozhodnutie založil na premlčaní nároku v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe – pozn. odvolacieho súdu), odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti, že Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2021 z 28.2.2022 (R 15/2022) k tomuto výkladu premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy dospel s ohľadom na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-485/19 z 22.4.2021. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19 z 22.4.2021 zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. V zmysle eurokonformného výkladu ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak nárok žalobcu voči žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo plnením zo spotrebiteľskej zmluvy sa nepremlčiava v trojročnej, ale desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22.4.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.

27. Z vyššie uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie prejednávajú vec nesprávne právne posúdil, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku I. vo veci samej ako aj v závislom výroku II. o náhrade trov konania) podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vyššie vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude v súlade s procesnou normou vykonať všetky navrhnuté a v zmysle § 295 CSP i nevyhnutné dôkazy, opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok so sústredením sa na sporné otázky, ako aj argumentáciu strán sporu prezentovanú v priebehu odvolacieho konania, skutkový stav opätovne komplexne vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité hmotnoprávne ustanovenia vo vyššie naznačenom smere, následne zodpovedať dosiaľ nezodpovedané právne otázky (o. i. otázku dôvodnosti námietky premlčania s ohľadom na objektívnu premlčaciu dobu v nadväznosti na ustálený skutkový stav) a až potom rozhodnúť opätovne o veci a o trovách konania strán sporu, vrátane trov odvolacieho konania. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí bude dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil (nepostačuje pritom uviesť iba všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých boli tieto skutkové zistenia vyvedené). Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Svoj právny záver súd zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

29. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

30. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).